

ciplíny – krajinného plánování, které potřebuje nové zonace a jednotky diferenciace území. Biochory již dnes jsou součástí několika metodických postupů hodnocení krajinného rázu, kde se staly rámcem pro hodnocení přírodních podmínek. Také tento způsob využití ovlivnil jejich vymezení a charakteristiky.

Biogeografické členění České republiky je určeno pro obecnou i speciální ochranu přírody a krajiny, územní a krajinné plánování. Má sloužit pracovníkům státní správy ministerstev, krajů i obcí. Je to krajinně ekologický podklad pro projektanty ÚSES, krajinné ekology i architekty, kteří se zabývají českou a moravskou krajinou, limity využití území a krajinným rázům. Své uplatnění může biogeografické členění najít i v lesnictví mimo problematiku hledání a vymezování biocenter. Může se stát disponibilním a vhodným podkladem při detailizaci, popř. úpravách dosud používaných Přírodních lesních oblastí nebo při zpřesňování lesních typů. Biogeografické členění je materiálem, který se může stát inspirací pro biogeografii, geoekologii a především krajinnou ekologii. Lze si přát, aby zaujalo i širší odbornou veřejnost a stalo se příspěvkem rozšiřujícím naše poznání.

Tuto práci se podařilo dokončit díky podpoře grantové agentury Ministerstva životního prostředí ČR, Agentury ochrany přírody a krajiny a díky odborné erudici, bohatým terénním znalostem a entusiasmumu řady kolegů. Děkuji všem spolupracovníkům, konzultantům i oponentům, kteří přispěli cennými poznatky, radami nebo námitkami.

V Lelekovicích dne 24. 11. 2003

RNDr. Martin Culek

11. LITERATURA

- AMBROS, Z. (1989): Ekologické systémy regionální a nadregionální úrovně. In: Biogeografie a její aplikace. Sborník prací Geogr. úst. ČSAV, č. 24, str. 57–63. Brno.
- BENNET, G. (1991): Towards a European Ecological Network. Institute for European Environmental Policy. Arnhem.
- BÍNOVÁ, L., CULEK, M. (1996): Nadregionální a regionální ÚSES ČR (územně – technický podklad). MS. Textová část + 217 map celé ČR v měřítku 1:50 000. Společnost pro životní prostředí, s r.o., Brno. Uloženo: MMR a MŽP ČR, krajské úřady.
- BÍNOVÁ, L. (1997): Stanovení struktury a minimálních prostorových parametrů regionálních biocenter v závislosti na cílových ekosystémech. MS. Společnost pro životní prostředí, s r.o., Brno. Uloženo: MŽP ČR. Praha.
- BÍNOVÁ, L. (1998): Stanovení struktury regionálních a nadregionálních biocenter. Závěrečná zpráva. MS. Společnost pro životní prostředí, s r.o., Brno. Uloženo: MŽP ČR. Praha.
- BUČEK, A., LACINA, J. (1979): Biogeografická diferenciace krajiny jako jeden z ekologických podkladů pro územní plánování. Územní plánování a urbanismus, č. 6, str. 382–387. Praha.
- BUČEK, A., LACINA, J. (1984): Biogeografický přístup k vytváření územních systémů ekologické stability krajiny. Zprávy Geogr. úst. ČSAV v Brně, roč. 21, č. 4, str. 27–36. Brno.
- BUČEK, A., LACINA, J. (1988): Registr biogeografie v integrovaném informačním systému o území a jeho využití při geografické diferenciaci stavu životního prostředí. In: Ungerman J. (ed.): Vybrané aspekty geografického hodnocení stavu a vývoje životního prostředí v ČSR. Geografie–teorie a praxe, č. 10, str. 30–48. Geogr. úst. ČSAV, Brno.
- BUČEK, A., CULEK, M., LACINA, J., MACKŮ, J., BÍNOVÁ, L. (1991): Metodický postup vymezování biochor pro návrh regionálního ÚSES České republiky. AteliER, Brno. MS. Uloženo: MŽP ČR, odbor územního rozvoje. Praha.
- BUČEK, A., LACINA, J. (1993): Principy vymezování biogeografických regionů jako prostorových rámců pro navrhování územních systémů ekologické stability. In: Sborník referátů ze symposia k 90. výročí narození prof. A. Zlatníka. VŠZ Brno, str. 74–77. Brno.
- BUČEK, A., KOPECKÁ, V. (1993): Geobiocenologické podklady v informačním systému o území. In: Sborník referátů ze symposia k 90. výročí narození prof. A. Zlatníka. VŠZ Brno str. 126–133. Brno.
- BUČEK, A., LACINA, J. MÍCHAL., I. (1996): An ecological network in the Czech Republic. Veronica, 11th special issue. Veronica. Brno.
- BUČEK, A., LACINA, J. (1999): Geobiocenologie II. MZLU v Brně. Brno.

- CULEK, M. (1985): Vymezování územních systémů ekologické stability regionálního významu na příkladu Jihomoravského kraje. In: *Ecour '85*, sborník 4. konference o ekologii a urbanizme. Str. 110–128. ČSVTS, Žilina.
- CULEK, M. (1989): Biogeografická regionalizace Jihomoravského kraje pro účely navrhování územních systémů ekologické stability krajiny. In: *Biogeografie a její aplikace*. Sborník prací Geogr. úst. ČSAV, č. 24, str. 83–103. Brno.
- CULEK, M. (1993): Charakteristiky bioregionů a biochor Jihočeské oblasti. In: Lów, J. [ed.]: *Generel regionálního ÚSES jihočeského regionu*. Lów & spol. s r.o. Brno. MS. Uloženo: MŽP ČR. Praha.
- CULEK, M. [ed.] (1996): *Biogeografické členění České republiky*, ENIGMA, Praha.
- CULEK, M. (1998): Typologie biochor a jejich přizpůsobení nově vymezeným bioregionům ČR. Závěrečná zpráva ke grantu MŽP VaV 610/2. MS. Text + 217 map ČR v měřítku 1:50 000. Lelekovice. Uloženo: Agentura ochrany přírody a krajiny. Praha.
- CULEK, M. (1998): Krajinný ráz a biogeografické členění. *Ochrana přírody* č. 53, sv. 1. str. 5–10. Agentura ochrany přírody a krajiny. Praha.
- CULEK, M. (1999): Biogeografické členění České republiky II. In: *Ochrana přírody* č. 54, sv. 4, str. 97–98. Agentura ochrany přírody a krajiny. Praha.
- DEMEK, J. (1981): *Nauka o krajině*. UJEP Brno, SPN Praha.
- DEMEK, J. [ed.] (1987): *Hory a nížiny*. Zeměpisný lexikon ČSR. Academia, Praha.
- ELLENBERG, H. (1978): *Vegetation Mitteleuropas mit den Alpen in ökologischer Sicht*. Eugen Ulmer. Stuttgart.
- HOLUB, J. [ed.] (1976): *Problémy fyto geografických členění zemského povrchu*. Studie ČSAV č. 13. Praha.
- HYNEK, A., TRNKA, P. (1981): Topochory dyjské části Znojemska. *Folia Fac. Sci. Nat. Univ. Purk. Brun.*, XXII, *Geographia*. č. 15, sv. 4, UJEP Brno.
- CHYTRÝ, M. (1997): Thermophilous oak forests in the Czech Republic: syntaxonomical revision of the order *Quercetalia pubescenti-petraeae*. *Folia Geobot. Phytotax.*, Praha č. 32. str. 221–258.
- CHYTRÝ, M., VICHEREK, J. (1995): *Lesní vegetace národního parku Podyjí/Thayatal*. Academia. Praha.
- CHYTRÝ, M., VICHEREK, J. (1996): Přirozená a polopřirozená vegetace údolí řek Oslavy, Jihlavy a Rokytne. *Přírod. sb. západomor. muzea Třebíč*, č. 22. str. 1–125. Třebíč.
- CHYTRÝ, M., KUČERA, T., KOČÍ, M. [eds.] (2001): *Katalog biotopů České republiky*. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. Praha.
- JENÍK, J. (1961): *Alpínská vegetace Krkonoš, Králického Sněžníku a Hrubého Jeseníku*. Nakladatelství ČSAV, Praha.
- JIRÁSEK, J. (1995): Společenstva přirozených smrčín České republiky. *Preslia*, č. 67, str. 225–254. Praha.
- KLIJN, F. (1991): Hierarchical classification of ecosystems: a tool for susceptibility analysis and quality evaluation for environmental policy. In: *Terrestrial and aquatic ecosystems - Perturbation and Recovery*. Ellis Horwood Ltd., str. 80–89. Chichester.
- KOLBEK, J., MORAVEC, J. [eds.] (1995): *Mapa potenciální přirozené vegetace biosférické rezervace Křivoklátsko*. Měř. 1:25 000. Botanický ústav AV ČR Průhonice a MŽP ČR. Praha.
- KOLBEK, J. et al. (1997): *Potenciální přirozená vegetace biosférické rezervace Křivoklátsko*. Academia. Praha.
- KOLEKTIV (1958): *Atlas podnebí Československé republiky*. Ústřední správa geodézie a kartografie. Praha.
- KOLEKTIV (1986–2001): *Soubor geologických a účelových map ČR, měřítko 1:50 000*. Český geologický ústav. Praha.
- KOLEKTIV (1991–2001): *Turistická mapa 1:50 000*. Soubor map edice Klubu českých turistů. Praha.

- KOLEKTIV (2001): Registr chráněných území ČR. Počítačová databáze. Uloženo: Agentura ochrany přírody a krajiny. Praha.
- KÖPPEN, W. (1900): Versuch einer Klassifikation der Klimate vorzugsweise nach ihren Beziehungen zur Pflanzenwelt. Geogr. Z. č. 6. Leipzig.
- KUBÁT, K. et al. [eds.] (2002): Klíč ke Květeně České republiky. Academia. Praha.
- LOŽEK, V. (1958): Přehledná mapa přirozených hnojiv a půdních substrátů Československé republiky. Soubor map v měř. 1:200 000. MS. Uloženo: Geofond. Praha.
- LÖW, J. [ed.] (1993): Generel regionálního ÚSES jihočeského regionu. Text, tabulky, soubor map 1:50 000 a mapa 1:200 000. Löw & spol. s.r.o. Brno. MS. Uloženo: MŽP ČR. Praha.
- LÖW, J. et al. (1995): Rukověť projektanta místního ÚSES. Doplněk. Brno.
- LÖW, J., MÍCHAL, I. (2003): Krajinný ráz. Lesnická práce. Písek.
- MÁLEK, J. (1984): Dubojehličnatý vegetační stupeň v ČSR. Zprávy Geogr. Úst. ČSAV v Brně, roč. 21, č. 4, str. 35–54. Brno.
- MÍCHAL, I., PETŘÍČEK, V. [eds.] (1988): Metodické podklady pro bilanci významných krajinných prvků v krajích ČSR. Státní ústav památkové péče a ochrany přírody. Praha.
- MÍCHAL, I., PETŘÍČEK, V. [eds.] (1988): Bilance významných krajinných prvků ČSR. Státní ústav památkové péče a ochrany přírody. Praha.
- MÍCHAL, I. et al. (1990): Územní zabezpečování ekologické stability: Teorie a praxe. Terplan. Praha.
- MÍCHAL, I., PETŘÍČEK, V. et al. (1999): Péče o chráněná území II. Lesní společenstva. Agentura ochrany přírody a krajiny. Praha.
- MIKYŠKA, R. et al. (1968–1972): Geobotanická mapa ČSSR. 1. České země. Vegetace ČSSR. Soubor map 1:200 000. Academia. Praha.
- MORAVEC, J. et al. (1982): Die Assoziationen mesophiler und hygrophiler Laubwälder in der Tschechischen Sozialistischen Republik. Academia. Praha.
- MORAVEC, J., NEUHÄUSL, R. et al. (1991): Přirozená vegetace území hlavního města Prahy a její rekonstrukční mapa. Academia. Praha.
- MORAVEC, J. (1998): Přehled vegetace České republiky. Sv. 1. Acidofilní doubravy. Academia. Praha.
- MORAVEC, J. et al. (2000): Přehled vegetace České republiky. Sv. 2. Hygrofilní, mezofilní a xerofilní opadavé lesy. Academia. Praha.
- MORAVEC, J. et al. (2002): Přehled vegetace České republiky. Sv. 3. Jehličnaté lesy. Academia. Praha.
- NEEF, E. (1967): Die theoretischen Grundlagen der Landschaftslehre. VEB, Hermann Haack. Gotha-Leipzig.
- NEUHÄUSLOVÁ, Z., MORAVEC, J. et al. (1997): Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. Měř. 1:500 000. Botanický úst. AV ČR. Praha.
- NEUHÄUSLOVÁ, Z. et al. (1998): Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. Textová část. Academia. Praha.
- NĚMEČEK, J., TOMÁŠEK, M. (1983): Geografie půd. Studie ČSAV, roč. 1983, č. 23. Academia. Praha.
- NOVÁK, P. et al. (1991): Syntetická půdní mapa České republiky. Soubor map 1:200 000. Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy. Praha.
- PETŘÍČEK, V. (1982): Síť maloplošných chráněných území ČSR – její vývoj, současný stav a perspektivy. Památky a Příroda, č. 6, str. 361–370. Praha.
- PETŘÍČEK, V., DEJMAL, I. (1998): Sjednocení všech úrovní územního systému ekologické stability (ÚSES) v Brdském bioregionu se zvláštním zřetelem na VVP Jince (předběžná zpráva). In: Sborník konference „Příroda Brd a perspektivy její ochrany“, str. 56–63. Praha.
- PETŘÍČEK, V. (1999): Péče o chráněná území I. Nelesní společenstva. Agentura ochrany přírody a krajiny. Praha.
- PLÍVA, K., PRŮŠA, E. (1969): Typologické podklady pěstování lesů. Státní zemědělské nakladatelství. Praha.

- PLÍVA, K. (1984): Typologická klasifikace lesů ČSR. Interní publikace. Lesprojekt. Brandýs nad Labem.
- PLÍVA, K., ŽLÁBEK, I. (1986): Přírodní lesní oblasti ČSR. Státní zemědělské nakladatelství. Praha.
- PLÍVA, K. (1991): Přírodní podmínky v lesním plánování. ÚHÚL. Brandýs nad Labem.
- POVOLNÝ, D., VÁCHA, M. (1988): On some ethological manifestations in male hilltopping aggregations of Sarcophagidae (Diptera). Acta Univ. Agric. Brno. Č. 57, str. 223–246. Brno.
- QUITT, E. (1971): Klimatické oblasti Československa. Studia Geographica č. 16. Geogr. úst. ČSAV. Brno.
- RAFAJOVÁ, M. (1999): Přirozená a polopřirozená vegetace údolí Jevišovky. Thayjensia, č. 2, str. 38–60, Znojmo.
- RAUŠER, J., ZLATNÍK, A. (1966): Biogeografie I. Mapa 1:1 000 000. In: Atlas ČSSR, list 21. ÚSGK. Praha.
- RAUŠER, J., ZLATNÍK, A. (1966–1976): Biogeografické mapy ČSR. Měř. 1:200 000. MS. Uloženo: Ústav Geoniky AV ČR, Brno.
- REJMERS, N., F. (1980): Mikroencyklopedija biosferi. Znanije. Moskva.
- RYBNÍČEK, K. et al. (1984): Přehled rostlinných společenstev rašelinišť a mokřadních luk Československa. Studia ČSAV, č. 8. Praha.
- SCHMITHÜSEN, J. (1968): Allgemeine Vegetationsgeographie. W. de Gruyter et Co., Berlin.
- SKALICKÝ, V. (1988): Regionálně fyto geografické členění. In: Hejný, S., Slavík, B. [eds.]: Květena České socialistické republiky, sv. 1, str. 103–121. Academia. Praha.
- SOFRON, J. (1998): Stručný přehled aktuální vegetace centrálních Brd. In: Sborník konference „Příroda Brd a perspektivy její ochrany“, str. 29–32. Praha.
- SUKAČEV, V. N. (1949): O sootnošeniji ponjatij „geografičeskij landšaft“ i „biogeocenoz“. Voprosy geografii, č. 16, str. 45–60. Moskva.
- ŠOMŠÁK, L. (1998): Flóra a fauna v rastlinných spoločenstvách strednej Európy (aplikovaná biocenológia). Prír. fak. Univ. Komen. Bratislava.
- TICHÝ, L. (1997): Lesní vegetace údolí Dyje v okolí Vranovské přehrady a mapa potenciální přirozené vegetace. Zpr. Čes. bot. společ., č. 32, Mater. 15, str. 109–130, Praha.
- UDVARDY, M.D.F. (1975): A classification of the biogeographical provinces of the world. IUCN, Occasional Paper, č. 18. Morges.
- VORONOV, A., G., KUČERUK, V., V. (1977): Biotičeskoje raznoobrazije Palearktiki. Problemy izučeniija i ochrony. In: Biosfernyje zapovedniki. Gidrometeoizdat. Leningrad.
- WALTER, H. (1976): Die ökologischen Systeme der Kontinente. Biogeosphäre. G. Fischer Vrl. Stuttgart, New York.
- ZLATNÍK, A. (1957): Využití generálních typologických map k vytváření územních celků. Sbor. VŠZ, řada C, str. 75–89. Brno.
- ZLATNÍK, A. (1975): Ekologie krajiny a geobiocenologie, VŠZ Brno. Brno.
- ZLATNÍK, A. (1976a): Lesnická fyto cenologie. Státní zemědělské nakladatelství. Praha.
- ZLATNÍK, A. (1976b): Přehled skupin typů geobiocénů původně lesních a křovinných ČSSR. Zpr. Geogr. úst. Čs. akad. věd, č. 13, sv. 3/4, str. 55–64. Brno.